

תוכן עניינים

חלק א': עקרונות יסוד בדיני הנזיקין	1
שער א': תכליתם התרופתית של דיני הנזיקין	1
פרק א': תכליתם של דיני הנזיקין	1
פרק ב': תכלית תרופתית - אבחנה בין דיני הנזיקין לדין הפלילי	3
שער ב': עיקרון השבת המצב לקדמותו	5
פרק א': מבוא	5
פרק ב': יישום העיקרון על תאונה בה הנפגע קטין	7
פרק ג': עיקרון "השבת המצב לקדמותו" ותקנת הציבור	9
שער ג': גרם נזק באשם (סעיף 64 לפקודת הנזיקין) והקשר הסיבתי	11
פרק א': כללי	11
פרק ב': תחולתו של סעיף 64 לפקודת הנזיקין	13
פרק ג': כללי הסיבות	15
פרק ד': אשם - אחריות המזיק כלפי הניזוק, הבאה לידי ביטוי במעשה או מחדלו של אדם	17
1. כללי	17
2. קשר סיבתי בין מעשהו של המזיק לקרות הנזק. "ורואים אדם כמי שגרם לנזק באשמו, אם היה האשם הסיבה או אחת הסיבות לנזק"	17
פרק ה': דרכי איתור וקביעת הקשר הסיבתי	19
1. התנהגות התובע	19
2. הפעלת עיקרון ה"גולגולת הדקה"	19
3. פסיקה לפי הסתברות	20
4. "סיבתיות עימומה" - הכל או לא כלום או גישת הערכה הסתברותית?	20
5. הקשר הסיבתי וטענת ההתיישנות	21
פרק ו': הקשר הסיבתי - שתי רמות הבדיקה	23
1. קשר סיבתי-עובדתי	23
2. הקשר הסיבתי-המשפטי	23
פרק ז': המבחנים החלופיים לקביעת הסיבה המכרעת	25
1. מבחן הצפיות	25
2. מבחן הסיכון	25
3. מבחן השכל הישר	25
4. מבחן של אומדן שיפוטי	26
פרק ח': הגורמים המנתקים את הקשר הסיבתי	27

1. כללי	27
2. החריגים לאשם המופיעים בסעיף 64 לפקודה	27
3. כוח עליון - סעיף 64(1) לפקודה	27
4. גורם מתערב זר - סעיף 64(2) לפקודה	27
4.1 כללי	27
4.2 גורם זר מתערב - הסיבה המכרעת לנזק	29
4.3 גורם זר מתערב במקרה של התאבדות הניזוק	29
שער ד': התנהגות התובע - אשם תורם - אשם יוצר וחובת	
הקטנת הנזק	31
פרק א': כללי	31
פרק ב': מהו אשם תורם	33
1. כללי	33
2. מה בין אשם תורם לבין אשם יוצר אחריות	37
2.1 כללי	37
2.2 אשם תורם או אשם יוצר אחריות - כל מקרה ונסיבותיו	40
3. מהו "אשם תורם"?	44
4. אשם תורם אינו יוצר עילת תביעה כשלעצמו	44
5. מבחנים לבדיקת אשם תורם	45
פרק ג': המדד לאשם התורם	47
פרק ד': התנהגות הנתבע	49
1. כללי	49
2. חובת זהירות פיזית וחובת זהירות נורמטיבית	49
פרק ה': התנהגות התובע - מהי התנהגות התורמת לקרות הנזק - סעיף	
65 לפקודה	55
1. כללי	55
2. החלת סעיף 65 לפקודה על תביעות בגין הוצאת לשון הרע	56
3. החלת סעיף 65 לפקודה לעניין אחריות בגרימת נזקי גוף	57
פרק ו': התנהגות הנתבע - סעיף 66 לפקודה	61
פרק ז': אשם של פלוני - סעיף 67 לפקודה	63
פרק ח': חובת הקטנת הנזק	65
1. כללי	65
2. נטל ההוכחה	68
פרק ט': ריחוק הנזק ועיקרון הגולגולת הדקה - סעיף 76 לפקודה	71
1. כללי	71
2. קשר סיבתי	72
פרק י': חלוקת האחריות בין מספר מזיקים	73
חלק ב': העוולות בנזיקין - עילות תביעה - רשלנות,	
תקיפה, היפר חובה חקוקה	77

77	שער א': עוולת הרשלנות
77	פרק א': יסודותיה של עוולת הרשלנות - כללי
81	פרק ב': חובת הזהירות - תנאי ראשון
81	1. כללי
83	2. חובת זהירות מושגית
84	3. חובת זהירות קונקרטית
87	פרק ג': הפרת חובת הזהירות - תנאי שני
87	1. כללי
87	2. היפר חובה חקוקה
88	3. דרישת הצפיות
89	4. אמת בדיקה אובייקטיבית לקיומה של התרשלנות
90	5. העולה - גווניה ומרכיביה - מושגי-יסוד - סיכום
90	5.1 כללי
92	5.2 יעילות תחילה
93	5.3 חובת זהירות כללית
94	5.4 שיקולי מדיניות
96	5.5 צפיות
96	5.6 הבחנה בין סוגי הצפיות
97	5.7 הגישה המסורתית והאלטרנטיבה
99	פרק ד': קיומו של קשר סיבתי - תנאי שלישי
99	1. כללי
99	2. קשר סיבתי-עובדתי
100	3. קשר סיבתי-משפטי
100	3.1 כללי
101	3.2 מבחן הצפיות
101	3.3 מבחן הסיכון
101	3.4 מבחן השכל הישר
101	3.5 סיבתיות עמומה
104	3.6 עיקרון ה"גולגולת הדקה"
106	3.7 גורם זר מתערב
109	פרק ה': הוכחת הנזק - תנאי רביעי
111	פרק ו': שיקולי "עומק" המשפיעים על שיקול-דעתו של בית-המשפט בבואו לבחון עוולת רשלנות
111	1. כללי
111	2. יצירת הסיכון ואופיו
113	3. עיקרון "מפזר הנזק הטוב יותר"
115	4. אחריות בעוולת רשלנות כלפי צדדים "שכנים" ושלישיים
115	4.1 כללי
115	4.2 חובת הזהירות החלה על עורך-דין כלפי צד ג'

117.....	4.3 חובת הזהירות הנדרשת מבנק כלפי צד ג'
120.....	5. איזון אינטרסים כמבחן לאי-החלת אחריות
121.....	6. אי-יכולת לצפות אירוע
	שער ב': רשלנות רפואית בראי עוולת הרשלנות - עקרונות כלליים
123.....	פרק א': מבוא
125.....	פרק ב': חובת זהירות מושגית וקונקרטית
125.....	1. כללי
125.....	2. חובת זהירות מושגית
125.....	2.1 כללי
129.....	2.2 נפילה בעת אשפוז
129.....	3. חובת זהירות קונקרטית
131.....	פרק ג': רופא סביר
139.....	פרק ד': "מעמדו" של המזיק
141.....	פרק ה': הנוהג המקובל או הפרקטיקה המקובלת
141.....	1. כללי
143.....	2. ההלכה הפסוקה
143.....	2.1 מהי הפרקטיקה הרפואית הנוהגת בזמנים הרלוונטיים לעניין ההפניה ליעוץ גנטי? - התביעה נדחתה - כב' השופט א' סטולר
143.....	2.2 פרקטיקה מקובלת
143.....	2.3 האם בעת ההתערבות הכירורגית היתה חריגה מהפרקטיקה המקובלת והסבירה- נזקים נוירולוגיים עקב ניתוח - התביעה נדחתה - כב' השופטת ד' גנות
144.....	2.4 לא הוכחה רשלנות מצד הרופאים המטפלים שעה שסירבו לבקשת התובע להוצאת הקוצב מגופו - הוכח כי הצוות הרפואי שטיפל בתובע פעל באופן סביר ועל-פי פרקטיקה מקובלת- התביעה נדחתה - כב' השופטת מ' ספינזי-שניאור
144.....	2.5 ניתוח בקע - לא עלה בידי התובע להוכיח את הקשר הסיבתי שבין ההתרשלות הנטענת שלא הוכחה לבין הנזק שנגרם לו - כב' השופטת מ' ברנט
145.....	פרק ו': ההכרעה בין מספר גישות/אסכולות
159.....	פרק ז': קיומו של קשר סיבתי, עובדתי ומשפטי
159.....	1. כללי
160.....	2. קשר סיבתי-עובדתי
160.....	3. קשר סיבתי-משפטי
160.....	3.1 כללי
161.....	3.2 מבחן הצפיות
161.....	3.3 מבחן הסיכון
162.....	3.4 מבחן השכל הישר

162.....	3.5 סיבתיות עמומה
165.....	3.6 עיקרון ה"גולגולת הדקה"
167.....	3.7 גורם זר מתערב
	פרק ח': רשלנות טיפולית ולוגיסטית-ניהולית בעולם
169.....	הפסיכיאטריה
1. זיהוי רשלנות טיפולית בפועלו של רופא פסיכיאטרי רק כאשר זו מוכחת באמצעות עדות של מומחה בתחום הפסיכיאטריה אשר מראה כי הרופא סטה סטיה מהותית מהמקובלות	169.....
2. רשלנות לוגיסטית או ניהולית	170.....
3. הסתברותו של התרחיש שבו אדם הלוקה בנפשו אשר מאושפז בבית-חולים פסיכיאטרי ינסה לשים קץ לחייו	172.....
4. כשל ניהולי או לוגיסטי בארצות הברית ובאנגליה	172.....
5. התאמת חובתו של בית-חולים פסיכיאטרי לתנאי האשפוז של המטופל האובדני	173.....
6. חובתו של בית-חולים פסיכיאטרי למנוע את התאבדות המטופל - הערעור נדחה - כב' השופטים נ' הנדל, נ' סולברג ו- א' שטיין	174.....
175.....	פרק ט': עניינים שונים
1. העוולה של "מצג שווא רשלני" הוכרה במשפט הישראלי לפני כשבעים שנה. כיום מקובל כי לצורך תחולתה מוטלת על התובע החובה להוכיח קיומם של חמישה תנאים: הצגת מצג עובדתי; קביעה כי המצג לא היה מהימן; היה על המציג לצפות שהצד השני יסתמך על המצג; המציג יכול היה לצפות שייגרם נזק כתוצאה מהמצג; והצד השני הסתמך בפועל על המצג	175.....
2. גם יסודות העוולות בניזיקין אליהן הפנתה התובעת בתביעתה לא מקימים בסיס במקרה דנן להשבת מלוא התקציב: על-מנת לבסס את קיומה של עוולת הרשלנות הקבועה בסעיף 35 לפקודה יש להוכיח קיומה של חובת זהירות החלה על המזיק כלפי הניזוק, הפרה של חובת הזהירות בהתרשלות (התנהגות בלתי-סבירה לרבות מבחן הצפיות ביחס לסיכון הגלום בהתנהגות), נזק וכן קיומו של קשר סיבתי בין הנזק לבין ההפרה. ברי כי הפרת חובת הזהירות במקרה דנן יכולה להתייחס רק לכספים בהם נעשה שימוש בניגוד לנהלים ולהתחייבות ושלא שימשו לייעודם. ביחס לכספי התקציב שנעשה בהם שימוש כדין, לא רק שלא הוכחה כל הפרה של חובת הזהירות, אלא שאף לא נגרם לתובעת כל נזק - הכספים ניתנו ושימשו למטרותם ובהתאם להתחייבות על בסיסה ניתנו	175.....

3. תרמית היא הצג כוזב של עובדה, בידיעה שהיא כוזבת או באין אמונה באמיתותה או מתוך קלות ראש, כשלא איכפת למציג אם אמת היא או כוזב, ובכוונה שהמוטעה על-ידי ההיצג יפעל על פיו; אולם אין להגיש תובענה על היצג כאמור, אלא אם היה מכוון להטעות את התובע, אף הטעה אותו, והתובע פעל על-פיו וסבל על-ידי כך נזק ממון.....175
4. רשלנות רפואית - לשם הוכחת יסודותיה של עוולת הרשלנות, כאמור בסעיפים 35 ו-36 לפקודת הנזיקין מוטלת כזכור על התובע החובה להוכיח כל אחד מאלה: קיומה של חובת זהירות, התרשלות מצד המזיק, ונזק שנגרם בעטייה של ההתרשלות - במילים אחרות מוטל על התובע להוכיח קיומם של חובת זהירות, הפרתה, קשר סיבתי (בין ההפרה לבין הנזק), ונזק.....176
5. בענייננו טען התובע גם לתחולה של עוולת הרשלנות מכוח סעיף 35 לפקודת הנזיקין. טענה זו נשזרה בטיעוניו הגם שלא הוצגה טענה סדורה ביחס לחובת הזהירות, הפרתה, ויתר רכיבי העוולה. העולה מטיעוני התובע הוא שיסודותיה הנטענים של עוולת הרשלנות חופפים לטענותיו בעילה מכוח חוק ניירות ערך - ברכיבי המעשים המיוחדים לנתבעים כמו גם ברכיב הנזק.....176
6. במסגרת הוראת סעיף 252(א) לחוק החברות נקבע כי נושא משרה חב בחובת זהירות כאמור בסעיפים 35 ו-36 לפקודת הנזיקין כלפי החברה. דהיינו, בבסיס תפקידו עומדת טובת החברה והכוונה להשיא את רווחיה.....176
7. העוולה שביצעה הנתבעת היא עוולת הרשלנות הקבועה בסעיף 35 לפקודת הנזיקין ואחד ממרכיביה הוא "והגורם ברשלנותו נזק לזולתו" - הנזק שנגרם לתובעים לא נגרם במועד רישום המקרקעין על-שם שרון ביום 31.12.14 אלא במועד שבו נרשמו המקרקעין על שם הרוכשים הראשונים ביום 15.01.18. באותו מועד "איבדו" התובעים את המקרקעין והם עברו לצד שלישי והנזק נגרם להם ביום זה. עד לאותו מועד, ניתן היה להשיב המצב לקדמותו שהרי כל עוד המקרקעין היו רשומים על-שם שרון ניתן היה להשיב לתובעים את המקרקעין לו היה מתגלה הזיוף.....176
8. בבסיס עוולת הרשלנות ניצבים שלושה יסודות: חובת זהירות, הפרת החובה ונזק שנגרם עקב הפרת חובת הזהירות (קשר סיבתי). את חובת הזהירות נהוג לחלק לחובת זהירות מושגית ולחובת זהירות קונקרטית. מעבר לכך, יש להראות גם קשר סיבתי בין הפרת חובת הזהירות לבין הנזק, היינו: יש להוכיח כי הפרת החובה היא זו שגרמה לנזק.....177

9. אין מחלוקת שנהג מבוטח הנתבעת פגע ברכב התובע, הנזקים הישירים אינם ברורים מלבד הנזק לפנס שהנתבע מודה בו. בשים-לב לחוות-דעת השמאי מטעם התובע הרי שעלות החלפת פנס הינה שולית ועומדת על סך כולל עבודה וכלל מע"מ של 465 ש"ח סכום שהוא פחות מ- 0.5% משווי הרכב ומשכך לא ניתן לקבוע שהפנס הוא אשר גרם להשבתת הרכב. ומשהשבתת הרכב נבעה מנזקים או בעיות אחרות ברכב התובע הרי שספק אם בכלל נכון לפסוק פיצוי עבור רכיב זה.....177

10. לאחר ששמעתי את עדויות הצדדים, סבורני כי אף לא אחד מרכיביה של עוולת הרשלנות הוכח בפני ברף הדרוש במשפט האזרחי כדי לקבוע כי הנתבעת או הצד השלישי התרשלו, או כי קיים נזק הקשור בקשר סיבתי לאירוע, ואף קיומו של נזק מוטל בספק.....177

11. למקרא מכלול הטענות של הצדדים, העוולה המרכזית עליה נסובו התביעות וגם ההודעה לצד שלישי, היא עוולת הרשלנות המוסדרת בסעיפים 35 ו-36 לפקודת הנזיקין - עוולה זו מורכבת מארבעה יסודות: חובת זהירות, התרשלנות, נזק וקשר סיבתי בין שני היסודות האחרונים. בין היתר, יסוד ההתרשלנות דן בשאלה אם הופרו חובות הזהירות, המושגית והקונקרטית. כאמור, יש להוכיח גם קיומו של קשר סיבתי בין יסוד ההתרשלנות לבין יסוד הנזק.....178

12. סעיף 35 לפקודת הנזיקין קובע כי מעשה שאדם סביר ונבון לא היה עושה באותן נסיבות עולה כדי רשלנות. במקרה שלפנינו, אי-מילוי הוראות החוק והיעדר נקיטת אמצעי זהירות סבירים מהווים התרשלנות ברורה.....178

13. בכדי שתקום חובה מכוח עוולת הרשלנות לפי סעיף 35 לפקודת הנזיקין על התובע להוכיח את התגבשותן של יסודותיה: חובת הזהירות, התרשלנות, ונזק שנגרם בגינה. הלכה הנוהגת היא כי מעביד חב חובת זהירות מוגברת כלפי עובדיו. במסגרת חובת הזהירות של המעביד כלפי עובדיו, עליו לדאוג לסביבת עבודה בטוחה, לספק כלי עבודה מתאימים ובטוחים, להדריך את עובדיו, ולהזהירם מפני הסיכונים הכרוכים בביצוע עבודתם ולפקח על נקיטת אמצעי הזהירות הדרושים.....178

14. הלכה למעשה מבקשת התובעת לטעון כי הנתבע התרשל בניהול חשבון הנאמנות וכי היה עליו לצפות כי בשל ניהול חשבון הנאמנות באופן רשלני כאמור עשויים להיגרם לתובעת נזקים - חובת האחריות המושגית הינה חובה אובייקטיבית כללית של מזיק מסוגו של המזיק נשוא התביעה, לאחריות לנזקים מסוג הנזקים נשוא התביעה. ובענייננו - חובה כללית של בנק, לנזקים שייגרמו אגב ביצוע פיקוח של הנתבע על חשבונות נאמנות המנוהלים במסגרתו.....179

15. התובעים טענו כי הנתבע התרשל כלפיהם בכך שלא טיפול ברישום הזכויות בחלקה 32 על שמם, הציג בפניהם מצג שווא שלפיו הוא מוסמך לטפל ברישום הזכויות וכן הפר את החוזה ביניהם - כל אחת מעילות תביעה אלה דורשת הוכחת נזק. הנזק הוא אחד מיסודות עוולת הרשלנות ועוולת התרמית כעולה מסעיפים 35 ו- 56 לפקודת הנזיקין.....179	
16. עוולת הרשלנות מתוארת בסעיף 35 לפקודת הנזיקין. על-פי העקרונות שבפקודה יש לקבוע שרופא מנתח התרשל בביצוע הניתוח אם לא השתמש במיומנות או לא נקט מידת זהירות שרופא מנתח סביר ונבון היה משתמש או נוקט באותן נסיבות.....179	
שער ג': הולדה בעוולה.....181	
פרק א': מבוא.....181	
פרק ב': פרשת זייצוב (המחלוקת) ופרשת ליאור המר.....185	
1. כללי.....185	
2. פרשת זייצוב.....185	
2.1 ערעור ההורים בשמו של הקטין - ע"א 540/82 - כב' השופטת מ' בן פורת.....185	
2.2 דחיית ערעורה של ד"ר זייצוב על פסק-דין של בית-משפט קמא, שקיבל את תביעת ההורים בשם שלהם - ע"א 518/82.....186	
2.3 פרשת זייצוב - כב' השופט א' ברק.....187	
2.4 תביעת הקטין - ע"א 540/82.....188	
2.5 פרשת זייצוב - השופט ש' לוין.....191	
2.6 פרשת זייצוב - השופט ד' לוין.....191	
2.7 פרשת זייצוב - דעת מיעוט - כב' השופט א' גולדברג.....191	
3. סיכום ביניים.....191	
4. פרשת ליאור המר.....192	
5. פסיקת פיצוי בשיעור של כ- 10,000,000 ש"ח.....234	
6. כיצד יש לחשב את תקופת ההתיישנות בהתאם לפרשת ליאור המר? - תובעת הקטינה נמחקה - כב' השופטת ד' גנות.....235	
7. האם רשאי בית-המשפט, לאור התכלית הגלומה בהלכת המר, ובמקרים בהם התיישנה תביעת ההורים, להחיל את הוראת המעבר שנקבעה שם ולהכיר בעילת היילוד ("חיים בעוולה") גם מקום בו הוגשה תביעתו לאחר שניתן פסק-דין המר? - כב' השופטת י' וילנר.....236	
8. לאור הלכת המר, מהם הדרכים בהם נקטו בתי-המשפט על-מנת שלא להותיר קטין שנולד במומו בשל מעשה עוולה לכאורי ללא מקור שיממן את צרכיו? - הבקשה נדחתה - כב' השופט ח' שרעבי.....237	
9. סילוק בקשה על-הסף בטענת התיישנות - הבקשה נדחתה - כב' השופט ח' שרעבי.....237	

10. בדיקת נשאות גנטית - הבקשה נדחתה - כב' השופט ח' שרעבי	238
11. אימתי תתיישן תביעתם של ההורים? - דחיה על-הסף - כב' השופטת ש' שטמר	239
12. שינוי הלכת זייצוב בהלכת המר, מחייבת קציבת תקופה נוספת להורים להגשת התביעות שנועדו לטיפול בילדיהם הפגועים, בכדי שלא ייקלעו לתקופת התיישנות לנוכח שינוי ההלכה - הבקשה נדחתה - כב' הרשם ח' שרעבי	240
13. פסיקת פיצוי בגין פגיעה באוטונומיה וזאת בנפרד ובמובחן מן הפיצוי המגיע בגין כאב וסבל - נדחה ערעורה של מכבי שירותי בריאות ולגבי ערעור המשיבים להותיר את סכום הפיצוי שנפסק על-כנו "ולחשב" אותו לטובת ההורים, המשיבים 2-3, על-פי הלכת המר - כב' השופטים: א' חיות; ע' פוגלמן ו- י' עמית	241
14. הלכת בית-החולים אגודת הסהר האדום. ראוי להחיל את הוראת המעבר גם על מקרים בהם תביעות הורים התיישנו לפני שניתן פסק-הדין בעניין המר, כך שחרף האמור בפסק-הדין, תוותר במקרים אלה על כנה האפשרות להגשת תביעת ילוד למשך זמן קצוב, כהוראת מעבר - כב' השופטים: א' רובינשטיין; ח' מלצר ו- צ' זילברטל	242
15. תיקון כתב תביעה בעקבות הלכת בית-חולים אגודת הסהר האדום - הבקשה התקבלה - כב' השופט ערפאת טאהא	245
16. האם במסגרת תובענה נזיקית בעילת "הולדה בעוולה" שהוגשה על-ידי הורי הילוד כנגד המעוול, יש לנכות תגמולים שהשתלמו להורים מהמוסד לביטוח לאומי בהיותם אפוטרופוסים של הילוד, מן הסכום שנקבע כי חייב בו המעוול? - הבקשה נדחתה - כב' השופט א' רובינשטיין	245
17. לשם הכרעה בשאלת הקשר הסיבתי, כאשר בעילת "חיים בעוולה" עסקינן, יש להיעזר במבחן שנקבע בפסיקתו של בית-המשפט בהרכב מורחב בהלכת המר - כב' השופטים: י' דנציגר; נ' הנדל ו- ד' ברק-ארז	246
18. במקרים בהם כפות המאזניים מעוינות, יש לפרש על דרך הצמצום את טענת ההתיישנות - כב' השופט ד"ר אחיקם סטולר	247
19. התובעים כשלו בהוכחת הקשר הסיבתי - כב' השופט צ' ויצמן	248
20. נטען כי מעקב ההיריון שבוצע לאם בתחנה לבריאות המשפחה היה רשלני, עת לא הופנתה האם לביצוע בדיקות המתחייבות מההיסטוריה הרפואית המשפחתית של האב וממהלך ההיריון - התביעה נדחתה - כב' השופטת יעל וילנר	249

21.	יש להבחין בין שני נושאים : האחד - תקופת ההתיישנות והארכתה על-פי חוק ההתיישנות, השניה - הוראות המעבר לגבי הלכת המר - הערעור נדחה - כב' השופטים : י' דנציגר ; נ' הנדל ו- י' עמית.....249
22.	בית-המשפט קיבל את הבקשה לדחיית התביעה על-הסף בחלקה תוך שקבע כי דין תביעת ההורים העצמאית בגין "הולדה בעוולה" להידחות בשל התיישנותה. לעומת-זאת הבקשה נדחת ביחס לדחיית תביעת ההורים כיורשי עזבון המנוח בגין "חיים בעוולה" עד לפטירת המנוח - כב' השופטת פ' לוקיץ'.....250
23.	דיון נוסף בעניין מכבי שירותי בריאות נ' פלוני, שעניינו בתחולתה והיקפה של הוראת המעבר שנקבעה בהלכת המר - כב' השופטת מ' נאור.....251
24.	פסק-דין מכבי לא בא לשנות או לבטל את ההלכות הקודמות שניתנו בסוגיה הנדונה, והוא מצטרף אל הרצף הפסיקתי - סילוק תביעת התובע על-הסף בהיעדר עילה. כב' השופט נ' הנדל ; כב' השופט י' עמית וכב' השופטת י' וילנר.....252
25.	תביעת הוריה של המבקשת התיישנה לפני יום 28.05.12, ועל-כן, על-פי הנקבע בעניין הסהר האדום, היה על המבקשת להגיש תביעתה עד ליום 28.08.15 - הבקשה נדחתה. כב' השופטת י' וילנר.....253
26.	שאלת הוראות המעבר בעקבות שינוי ההלכה בפסק-הדין בעניין המר. ההליכים יעוכבו. כב' השופטת י' אילני.....253
27.	בית-המשפט העליון שב והכיר בחוסר הבהירות והוודאות ששרר בעולם המשפטי בעקבות הלכת המר כשיקול להארכת "תקופת המעבר", כך גם בצורך ל"התארגן" לקראת הגשתה של תביעה, כאשר פרק הזמן של שנה, אשר נקבע בעניין שירותי בריאות כללית נמצא בלתי-מספק. תקופה זהה של שנה נקבעה גם בעניין הסהר האדום ודומה כי המציאות טפחה על פני הפוסקים ולימדה כי המדובר היה בפרק זמן קצר מידי. דין הבקשה לדחיית התביעה על-הסף להידחות. כב' השופטת ש' יעקובוביץ'.....254
28.	בקשה להורות על דחיית התביעה, אשר עילתה "חיים בעוולה", על-הסף מחמת התיישנות - דחייתה. כב' השופטת ש' יעקובוביץ'.....255
29.	הוראת המעבר שנקבעה בעניין מכבי חלה לגבי כל מקרה בו תביעת ההורים התיישנה עד ליום 28.08.15. לפיכך, בעניינו, אין מקום לסילוק התביעה על-הסף מחמת היעדר עילה. כב' השופטת ב' טולקובסקי.....255
30.	פסק-דין מכבי לא בא לשנות או לבטל את ההלכות הקודמות שניתנו בסוגיה הנדונה, והוא מצטרף אל הרצף הפסיקתי - סילוק תביעת התובע על-הסף בהיעדר עילה. כב' השופט נ' הנדל ; כב' השופט י' עמית וכב' השופטת י' וילנר.....256

31 תביעת הוריה של המבקשת התיישנה לפני יום 28.05.12, ועל-כן, על-פי הנקבע בעניין הסהר האדום, היה על המבקשת להגיש תביעתה עד ליום 28.08.15. בקשתה נדחתה. כב' השופטת י' וילנר.....	257
32. על-פי הלכת המר רק להורים עומדת עילת תביעה נגד גורמי רפואה בגין התרשלות באי-גילוי של מוגבלויות העובר לפני הריון או במהלכו - הבקשה נדחתה - כב' הרשמת ש' עבדיאן.....	258
33. פגיעה באוטונומיה - תביעה שעילתה הולדה בעוולה. התביעה התקבלה בחלקה. פגיעה האוטונומיה : 250,000 ש"ח - כב' השופטת ב' טולקובסקי.....	259
34. הפיצוי בגין פגיעה באוטונומיה הוא חלק מהנזק הלא ממוני. לכן, למעט במצבים של הולדה בעוולה, אין לפסוק פיצוי בגין פגיעה באוטונומיה בנוסף לפיצוי שנפסק בגין נזק לא ממוני בעילה של הסכמה שלא מדעת או התרשלות בטיפול.....	260
שער ד': אשם תורם - אשם יוצר - הקטנת הנזק בתביעות רשלנות רפואית	261
פרק א': קיומו של האשם התורם	261
1. התנאי לבדיקת אשם תורם.....	261
2. המבחנים לבדיקת אשם תורם.....	261
2.1 מבחן האדם הסביר - האם אדם סביר היה נזהר יותר באותו עניין.....	262
2.2 מבחן מידת האשמה.....	263
פרק ב': רשלנות רפואית	267
פרק ג': אשמו של התובע - סעיף 65 לפקודת הנזיקין	271
פרק ד': הקטנת הנזק	273
שער ה': עוולת התקיפה והיפר חובה חקוקה בעין פקודת הנזיקין	281
פרק א': מבוא	281
פרק ב': עוולת התקיפה	283
1. כללי.....	283
2. הגנה - סעיף 24 לפקודת הנזיקין.....	285
3. ניסוחו של כתב התביעה בעוולת התקיפה ונטל ההוכחה.....	286
פרק ג': הפרת חובה חקוקה	289
1. מבוא.....	289
2. חובת הפירוט.....	290
שער ו': חוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996 ועילות תביעה בגין רשלנות, תקיפה והיפר חובה חקוקה	293
פרק א': מבוא	293

פרק ב': הסכמה מדעת לטיפול רפואי - אופן מתן ההסכמה מדעת - עילת תביעה בגין תקיפה, היפר חובה חקוקה ורשלנות	295
1. סעיפים 2, 13, 14, 14א, 14ב, 14ג, 15, 16 ו- 25 לחוק זכויות החולה	295
2. הסכמה מדעת בראי עוולת התקיפה	308
3. הסכמה מדעת בראי עוולת הרשלנות	312
4. הסכמה מדעת בראי דיני החוזים	314
5. הסכמה מדעת בראי הפרת חובה חקוקה	314
6. הסכמה מדעת במסגרת קודים אתיים	315
7. השיקולים בעד הרחבת חובת הגילוי	315
8. השיקולים נגד הרחבת חובת הגילוי	316
9. היקפה של חובת הגילוי	318
10. מהו המבחן הראוי להיקף חובת הגילוי?	327
11. מהו המבחן המוצע?	330
12. הסכמה מדעת - חובת הגילוי - באספקלריית ע"א 1303/09 מרגלית קדוש נ' בית-החולים ביקור חולים ואח'	332
12.1 מיפוי העילה של הסכמה מדעת במסגרת עילות תביעה בגין רשלנות רפואית	332
12.2 הסכמה מדעת - כללי	333
12.3 הסכמה מדעת במסגרת עוולת התקיפה	334
12.4 הסכמה מדעת במסגרת עוולת הרשלנות	335
12.5 הסכמה מדעת במסגרת דיני החוזים	336
12.6 הסכמה מדעת בחוק זכויות החולה והפרת חובה חקוקה	336
12.7 הסכמה מדעת במסגרת קודים אתיים	337
12.8 היחס בין העילות השונות המהוות אכסניה לדוקטרינת ההסכמה מדעת	339
12.9 שיקולים בעד ונגד הרחבת חובת הגילוי לצורך הסכמה מדעת	340
12.10 היקף חובת הגילוי והמבחנים לקביעתו	343
12.11 היקפה של חובת הגילוי - מגמות בפסיקה	344
12.12 הראוי להיקף חובת הגילוי	353
12.13 המבחן המוצע	356
12.14 כללי עזר ושיקולים נוספים	358
12.15 מבחני הקשר הסיבתי - סיבתיות ההחלטה	360
13. סיבתיות ההחלטה - מבחני הקשר הסיבתי	361
14. הסכמה מדעת - חובת ההסבר	362
15. הלכה למעשה - חובת הגילוי - אסכולות	363
פרק ג': חוק זכויות החולה - היפר חובה חקוקה	369
1. סעיף 13(ג) לחוק זכויות החולה	369

2.	חובת ניהול רשומה רפואית - סעיף 17 לחוק זכויות החולה	373
3.	סודיות רפואית - סעיף 19 לחוק זכויות החולה	375
שער ז': רשלנות רפואית - עוולת התקיפה והיפר חובה חקוקה		
חוק זכויות החולה והנזק ראייתי		
377	פרק א': מבוא	377
379	פרק ב': דוקטרינת הנזק הראייתי	379
1.	כללי	379
2.	הפן הדיוני-ראייתי	385
389	פרק ג': הפן הנזיקי-מהותי	389
1.	כללי	389
2.	חוסר מסמכים ודיווחים חסרים	393
395	פרק ד': רשלנות רפואית	395
1.	מבוא	395
2.	"נזק ראייתי" בתביעות בגין רשלנות רפואית	396
2.1	כללי	396
2.2	היעלמותם, שיבושם, ותיעוד חסר - של מסמכים רפואיים ותיעוד רפואי לקוי	397
2.3	דחיית טענה בדבר קיומו של נזק ראייתי	424
2.4	נזק ראייתי הנובע מאי-ביצוע בדיקה	428
2.5	ניתוח שלא היה בו כל צורך, שגרם לתובע נזק ראייתי	431
2.6	נזק ראייתי שגרמו התובעים לנתבעים	432
2.7	דלות הרישומים בעת ניתוח - האם עולים לכדי גרימת נזק ראייתי	433
2.8	היעדר חתימת רופא על טופס הסכמה	434
2.9	הולדה בעוולה ונזק ראייתי	436
2.10	היעדר בדיקת אולטרא סאונד	441
2.11	אי-ביצוע בדיקות בשבוע ה-34 להריון	443
3.	היעלמותם, שיבושם, ותיעוד חסר של מסמכים רפואיים ותיעוד רפואי לקוי	444
4.	אי-ביצוע בדיקה	452
5.	ניתוח שלא היה בו כל צורך	455
6.	נזק ראייתי שגרמו התובעים לנתבעים	455
7.	דלות הרישומים בעת ניתוח	456
חלק ג': סדרי דין החולשים על ניהול ההליך המשפטי		
בתביעות בגין רשלנות רפואית - מומחים		
459	שער א': סדרי הדין	459
459	פרק א': מבוא	459
461	פרק ב': דברי הסבר ליישום התקנות החדשות	461

שער ב': מומחים רפואיים	467
פרק א': מבוא	467
פרק ב': מומחים - תקנות 87 עד 93 לתקסד"א (תשע"ט) החדשות	469
1. הדין	469
2. מומחה רפואי מטעם בית-המשפט ייפסל במקרים חריגים ביותר, אם נפל פגם היורד לשורש העניין ועלול לגרום עיוות דין, או אם פעל המומחה בחוסר תום-לב	471
3. קבלת בקשה לפסילת חוות-דעת מומחה	472
4. בהינתן חזקת התקינות המקצועית שעומדת למומחה לא די בקיומם של קשרים בינו לבין אחד הצדדים בתיק על-מנת שהמומחה ייפסל אוטומטית	481
5. הגשת חוות-דעת נוספת	482
6. חוות-דעת משלימה	483
שער ג': דיני הראיות הכלליים החולשים על ניהול ההליך המשפטי בתביעות נזיקין בגין רשלנות רפואית	487
פרק א': מבוא	487
פרק ב': חובת הראיה ברשלנות כשהדבר מעד על עצמו - סעיף 41 לפקודת הנזיקין	495
1. הדין	495
2. כללי	495
3. תנאי סעיף 41 ניתוח ומשמעות	495
3.1 התנאי הראשון	495
3.2 התנאי השני	496
3.3 התנאי השלישי	496
חלק ד': דוגמאות ותקדימים	499
שער א': סדרי דין וראיות	499
פרק א': צירוף חוות-דעת - פטור מצירוף חוות-דעת מומחה	499
1. הגשת חוות-דעת בשלב דיוני זה תביא ללא ספק לפתיחה מחודשת של הדיון בתביעה ולעיכוב ניכר בהליך - בקשת רשות ערעור נדחתה - כב' השופטת י' וילנר	499
2. בקשה להוספת חוות-דעת - בקשה להוספת חוות-דעת נדחתה - כב' השופטת ע' כהן	500
3. טענה לפרשנות מוטעית בכל הנוגע למחיקת התביעה מחוסר מעש - בקשה בהולה לביטול מחיקת התביעה נדחתה - כב' השופטים רון סוקול, מנחם רניאל ו- עדי חן-ברק	500
4. פסילת חוות-דעתו של מומחה בית-משפט - בקשה להורות על פסילת חוות-דעת התקבלה - כב' השופט ע' עיילבוני	501

5. בקשה להוספת חוות-דעת רפואית - הבקשה נדחתה - כב' השופטת	
ל' שלאעטה-חלאילה	502.....
6. מינוי מומחה על-ידי בית-המשפט - כב' השופטת ל' שלאעטה-	
חלאילה	503.....
7. התובע לא העלה/הוכיח טעמים מיוחדים, ללא חוות-דעת בשאלת	
החבות אין יסוד לתביעה ודינה להיות מסולקת - כב' השופטת א'	
דגן	504.....
8. בקשה להארכת מועד להגשת חוות-דעת רפואיות נוספות - הבקשה	
התקבלה כב' השופטת ד' גנות	504.....
9. בקשה למינוי מומחה מטעם בית-המשפט - הבקשה התקבלה כב'	
השופטת ס' רסלר-זכאי	505.....
10. הדיון יפוצל באופן שתיבחן תחילה שאלת החבות ולאחריה שאלת	
הנוק, ככל שתימצא חבות, תידון פעם נוספת בקשת התובעת - כב'	
השופט א' בכר	506.....
11. תביעת רשלנות רפואית ובקשת הנתבעים לסילוק על-הסף - הבקשה	
התקבלה - כב' השופטת ב' בר-זיו	507.....
12. משמדובר בתביעה בגין רשלנות רפואית, הרי שבהיעדר חוות-דעת	
רפואית מטעם התובעת, דין התביעה להימחק - כב' השופט ש'	
ברסלב	508.....
13. בקשה למינוי מומחה רפואי מטעם בית-המשפט והשתת שכר	
המומחה על כתפי הנתבעים בתביעת נזיקין - כב' השופט ד"ר מ' (מריו)	
קליין	508.....
14. לא ניתן לקבוע, בהיעדר חוות-דעת רפואית מטעם התובעת, כי הוכח	
יסוד ממשי לכאורי לתביעה נגד הנתבעים בגין רשלנות רפואית - ניתנה	
ארכה - כב' השופטת ע' וינברגר	509.....
15. בהתאם להלכת בית-המשפט העליון דינה של התביעה להידחות	
מחמת התיישנות וגם בשל אי צירוף חוות-דעת - כב' השופט ד"ר א'	
סטולר	509.....
16. בקשתם של הנתבעים, כי התובעת תיבדק על-מנת להגיש חוות-דעת	
נגדית שהיא לב-ליבו של התיק, סבירה בהחלט - כב' השופטת מ' אל-עד	
קרביס	510.....
17. בקשת המבקשת לפטור מצירוף חוות-דעת רפואית מטעמה -	
הבקשה נדחתה - כב' השופטת ע' אייזדורפר	510.....
18. בקשת התובעת לפטור אותה מהגשת חוות-דעת רפואית מטעמה	
ולמנות מומחה מטעם בית-המשפט בתחום הצינתור הפולשני - הבקשה	
נדחתה - כב' השופט א' פורג	511.....
19. התובע לא הרים את הנטל להוכיח חסרון כיס - כב' השופטת י'	
הניג	513.....

20.	מינוי מומחה מטעם בית-המשפט בתחום הרפואה הדחופה -	
514.....	הבקשה נדחתה - כב' השופטת ר' למלשטריך-לטר	
21.	בקשה חוזרת למתן פטור מהגשת חוות-דעת רפואית ולמינוי מומחה	
515.....	מטעם בית-המשפט - הבקשה נדחתה - כב' השופטת ל' בן-שמן	
22.	בקשה למתן פטור מהגשת חוות-דעת רפואית - הבקשה התקבלה -	
515.....	כב' השופטת א' קליימן-בלק	
23.	התובע לא הצביע גם על מצב כלכלי קשה ועל נסיבות אישיות	
516.....	המעידות על אי יכולתו לממן בכוחות עצמו חוות-דעת מומחה - הבקשה נדחתה - כב' השופטת ר' איזנברג	
24.	חסרון הכיס של התובע הוכח בשלב זה במידה מספקת - פטור	
517.....	מהגשת חוות-דעת - כב' השופט הבכיר י' בשן	
25.	אין טעם מיוחד המצדיק מתן פטור מהגשת חוות-דעת רפואית - כב' השופטת ר' גלפז מוקדי	
517.....	26. התקיימו נסיבות חריגות המצדיקות מתן פטור מהגשת חוות-דעת	
518.....	- כב' השופטת ס' דומניץ סומך	
27.	לצורך מתן פטור מהגשת חוות-דעת רפואית, נדרשת גם הצגתו של	
519.....	סיכוי סביר להצלחת התביעה, כמו גם ראשית ראיה לקיומה של נכות רפואית - הבקשה נדחתה - כב' השופטת ל' בן-שמן	
28.	בעניין הנדון, למרות התנגדות הצדדים, הרי שהתועלת שבמינוי	
520.....	מומחה מטעם בית-המשפט עולה על הסיכון שבמינוי כזה - כב' השופט א' אדם	
29.	על התובע להחליט כבר בשלב זה, אם בדעתו להגיש חוות-דעת	
521.....	חלופית אם לאו - בקשה מוקדמת - כב' השופט י' אברהם	
30.	בקשת התובעת לפטור מצירוף חוות-דעת ומינוי מומחה - דין	
521.....	הבקשה לפטור מהגשת חוות-דעת ולמינוי מומחה מטעם בית-המשפט, להתקבל - כב' השופטת מ' אל-עד	
31.	כאשר הבקשה לפסילת המומחה מוגשת לאחר מתן חוות-הדעת	
522.....	ולאחר חקירת המומחה, נדרש טעם חזק במיוחד כדי שתתקבל - הבקשה נדחתה - כב' השופטת א' דגן	
32.	אין מקום לייחס למומחה חוסר תום-לב - התביעה נדחתה - כב' השופט ד' מאזן	
523.....	33. דחיית בקשת המבקש להורות על הוצאת חוות-דעת של מומחה	
524.....	מטעם בית-המשפט מהתיק - כב' השופט צ' זילברטל	
34.	משלא הראתה התובעת כי ישנה הצדקה לפטור אותה מצירוף חוות-דעת רפואית ולמינוי מומחה מטעם בית-המשפט, אין מקום להיעתר לבקשתה	
524.....	527.....	פרק ב': סדרי דין - גילוי מסמכים - ראיות

1. ההחלטה אם להורות על מתן צו לגילוי מסמכים או אם לא, מצויה בסמכותה של הערכאה הדיונית - בקשת רשות ערעור נדחתה - כב' השופט י' עמית.....	527
2. זימון עד - בקשת רשות ערעור התקבלה - כב' השופטת י' וילנר.....	527
3. מהו היקף התערבותה של ערכאת הערעור בפסק-דין מנומק אשר ניתן על דרך הפשרה, לפי סעיף 79א לחוק בתי-המשפט (נוסח חדש), התשמ"ד-1984? - הערעור נדחה - כב' השופטים י' עמית, ד' מיןץ ו- ע' גרוסקופף.....	528
4. התנאים לקבלת בקשת פסלות - בקשת פסילה נדחתה - כב' השופטת ד' סלע.....	529
5. גילוי ועיון במסמכים בטרם הושלמה הגשת חוות-דעת רפואיות - הערעור נדחה - כב' השופט א' דראל.....	530
6. אי-עמידה בחובת בעל דין בגילוי מסמכים או מתן מענה לשאלון. בקשת המבקשת לתת לה רשות לערער על החלטת בית-משפט השלום במסגרתה נמחק כתב הגנה - התקבלה - כב' השופט צ' ויצמן.....	531
7. תיקון כתב תביעה להוספת רכיב נזק נפשי - הבקשה התקבלה - כב' השופט מ' תדמור-ברנשטיין.....	532
8. התיישנות התביעה - תביעה נדחתה - כב' השופט א' כנעאן.....	533
9. עקב מצבה הכלכלי הקשה - התקבלה הבקשה לפטור את המבקשת מתשלום האגרה - כב' הרשם ד' יעקבי.....	534
10. האם דו"ח ועדת בדיקה קביל בתביעת רשלנות רפואית.....	534
11. תפקידה של הערכאה המבררת תביעת נזיקין שעילתה רשלנות רפואית והתערבותה של ערכאת הערעור.....	535
12. מימון חוות-דעת.....	536
13. היה מקום להתיר למבקשים להגיש חוות-דעת רפואית מטעמם בנושא ההתרשלות מבלי להגבילם אך לחוות-הדעת בנוסח שהיה בידיהם ערב הגשת בקשת רשות הערעור - הערעור התקבל - כב' השופט צ' זילברטל.....	538
14. בית-המשפט לא סבר כי יש ליתן צו המורה על גילוי לוחות התמותה ותוחלת החיים, כמו גם עליית השכר, ההוצאות הרפואיות והוצאות הסיעוד.....	539
שער ב': תביעות בגין רשלנות רפואית - מיון מקרים שונים. 541	
פרק א': היריון ולידה..... 541	
1. התרשלות במעקב היריון - התביעה נדחתה - כב' השופטת ש' יעקובוביץ.....	541

2. ביצוע בדיקת אולטרה סאונד לקביעת מצג העובר בכדי לאשר את נחיצותו של ניתוח קיסרי. התביעה התקבלה. כאב וסבל ופגיעה באוטונומיה: 180,000 ש"ח, עזרת צד ג' 25,000 ש"ח - כב' השופט הבכיר ד"ר מ' (מריו) קליין.....	541
3. הפגיעה עצמה בחופש הבחירה, בכבודו ובזכותו החוקתית של המנוח - עילת הפגיעה באוטונומיה. התביעה התקבלה בחלקה. 350,000 ש"ח - כב' השופט מ' מזרחי.....	542
4. לידה - שיתוק ידו של התובע - התביעה נדחתה - כב' השופטת ב' בר-זיו.....	543
5. אי-גילוי קרעים ברחם - הערעור התקבל בחלקו - כב' השופטת אסתר קובו; מ' רובינשטיין ו- ע' צ'רניאק.....	543
6. תביעת נזיקין בשל רשלנות רפואית במהלך לידתו של התובע, אשר גרמה לו, על-פי הנטען, לנכות ניורולוגית ופסיכיאטרית קשה - דחייתה - כב' השופט צ' ויצמן.....	545
7. בניתוח הקיסרי חולץ תינוק בריא, אולם לאחר חילוץ התינוק נכרת רחמה של התובעת - התביעה התקבלה - פיצוי בגין נזק בלתי-ממוני עקב הארכת תקופת נשיאת הנפרוסטום (לאחר ניכוי אשם תורם): 2,400 ש"ח, פיצוי בגין פגיעה באוטונומיה: 150,000 ש"ח. כב' השופט דניאל קירס.....	546
8. טענת המערער לפיה החל משלב מסויים מתחילת ההנשמה שבוצעה בו, הובילה התמיכה הנשימתית להיווצרות מחלה בשם PVL והיא זו שגרמה לשיתוק המוחין ממנו סובל המערער - דחייתה - כב' השופטים: י' דנציגר; ע' פוגלמן ו- נ' סולברג.....	547
9. תביעה בטענה ששיתוק המוחין ממנו סובל התובע, שגרמה לפגותו וללידה המוקדמת - דחייתה - כב' השופט ד"ר מ' רניאל.....	547
10. לאור קיומו של מצג רגליים היה צורך לבצע את הלידה בדרך של ניתוח קיסרי, דבר שלא קרה במציאות, ומכאן הפרת החובה על-ידי בית-החולים - התביעה התקבלה חלקית - הפסד כושר השתכרות - 1,088,610 ש"ח, הפסדי פנסיה - 133,633 ש"ח, עזרת צד ג' לעבר - 120,000 ש"ח, עזרת צד ג' לעתיד - 1,200,000 ש"ח, נזק לא ממוני - 400,000 ש"ח, סך הכל - 3,062,243 ש"ח, ניכוי תשלומי מל"ל - 447,337 ש"ח - כב' השופט ד"ר מ' רניאל.....	549
11. תביעת התובעת בגין פגיעה באוטונומיה שנגרמה לה טרם לידתה. התביעה התקבלה בחלקה. פגיעה באוטונומיה: 280,000 ש"ח - כב' השופט מ' תדמור-ברנשטיין.....	550
12. הרופא המיילד ובית-החולים התרשלו בכך שסיימו את הלידה ב"לידת ואקום" - כב' השופטים נ' הנדל; נ' סולברג ו- ע' ברון.....	550

13. התובעים לא הוכיחו כי הצוות הרפואי התרשל בניהול מעקב ההיריון והליך הלידה. כאמור, לא היתה התוויה רפואית ליילוד מוקדם יותר, לא בדרך של השראת לידה ולא בניתוח קיסרי - התביעה נדחתה - כב' השופטת י' וילנר 552	14. בית-המשפט לא מצא כל פגם בהתנהלות מי מהצוות הרפואי, שטיפל באם במהלך הריונה - כב' השופטת ת' שרון נתנאל 552
15. חובת היידוע והגילוי - טיעון מעורפל - מומים בתינוק - דחיית התביעה - כב' השופטת ד' גנות 553	16. ככלל, כאשר בתביעת רשלנות בלידה עסקינן, והתובע טוען לרשלנות שגרמה לתשניק סב-לידתי בעטיו נגרם נזק מוחי ליילוד עקב חוסר חמצן, על התובע להוכיח שלושה נדבכים. ואלה הם: כי הנתבע התרשל במהלך הלידה; כי ההתרשלות גרמה ליילוד לתשניק סב-לידתי; כי הנזק שנגרם ליילוד הוא כתוצאה מהתשניק 554
17. טענה לרשלנות במעקב הריון - התביעה נדחתה - כב' השופט צ' ויצמן 555	18. רוב מקרי הרשלנות הרפואית בלידה נסובים סביב: חוסר מיומנות בביצוע ופענוח בדיקות אולטרסאונד; אי-הפניה לבדיקות אבחנתיות או אי-התייחסות לקויה לממצאיהן; אי-נוכחות רופא בזמן הנכון המחייב נוכחותו; התעלמות ממושכת ממצוקה עוברית; אי-ביצוע ניתוח קיסרי כאשר זה נדרש; התרשלות בביצוע לידת ואקום או לידת מלקחים 555
19. ניתוח קיסרי - הנתבעת נהגה לפי הפרקטיקה הנהוגה המקובלת. התביעה נדחתה - כב' השופט מ' (מריו) קליין 556	20. הטענה להיעדר הסכמה מדעת - התביעה נדחתה - כב' השופטת ר' שרון 557
21. תסמונת גנטית והאפשרות להפסקת הריון - התביעה נדחתה - כב' השופטת ד' סלע 557	22. מה הוא היקף חובתו של הרופא במסירת מידע רפואי וטיפול להורי יילוד שנולד עם תסמונת דאון, שקיבל משך מרבית הימים מ- 31 הימים ששהה בבית-החולים לאחר לידתו - רמות שונות של חמצן לסיוע נשימתי במטרה לשמור על רוויון חמצן (סטורציה)? - התביעה התקבלה בחלקה. אובדן סיכויי החלמה: 75,000 ש"ח - כב' השופט מ' תדמור-ברנשטיין 558
23. האם הוכחה רשלנות בביצוע ההליך הרפואי? - התביעה נדחתה - כב' השופט א' גולדקורן 559	24. היעלמות נפלי העוברים לאחר ההפלה באופן אשר מנע מהתובעים להביאם לקבורה בהתאם לבקשתם. התביעה התקבלה בחלקה. פגיעה באוטונומיה: 50,000 ש"ח - כב' השופטת ק' מילר 560

25. בעיית הפיסטולה אינה בעיה חריגה והיא נפוצה אצל נשים בגילה של התובעת אשר עברו לידות וניתוחים קיסריים כדוגמת התובעת ואף מטעם זה לא מצאתי לקבל את הטענה כי הפיסטולה הינה תולדה של טיפול לקוי שניתן לתובעת אלא סיבוך ניתוחי מוכר. כב' השופטת א' הלר.....	561
26. אופן ביצוע ההשקה (החיבור) ובדיקתה - התביעה התקבלה. כאב וסבל: 200,000 ש"ח, הפסד השתכרות לעבר: 53,000 ש"ח, פגיעה בפרוטנציאל השתכרות: 221,483, נסיעות והוצאות רפואיות (עבר ועתיד): 25,000 ש"ח, עזרת צד ג' (בר ועתיד): 40,000 ש"ח, ניכוי תגמולי המוסד לביטוח לאומי בסך 251,500 ש"ח - כב' השופטת ס' מצא... 562	562
27. תיקון בקע טבורי עם לולאת מעי כלואה וניתוח חירום לאחר פרפורציה והתפתחות זיהום בחלל הבטן; חוות-דעתם של מומחי שני הצדדים שגויות - התביעה התקבלה - הפסדי שכרו של התובע לעבר: 457,076 ש"ח, הפסד שכר לעתיד: 61,236 ש"ח, הוצאות רפואיות לעבר ולעתיד: 10,000 ש"ח, עזרת צד ג' לעבר: 40,000 ש"ח, עזרת צד ג' לעתיד: 20,000 ש"ח, כאב וסבל: 150,000 ש"ח - כב' השופט אלדד נבו.....	563
28. התובעת השכילה להוכיח טענתה לפיה הרופא שטיפל בה התרשל בניהול מעקב ההיריון.....	564
29. התרשלות במעקב - דימום.....	564
30. תינוק הכחיל לאחר הלידה - דחיית התביעה.....	566
פרק ב': ניתוח להסרת טחול.....	569
פרק ג': איבחון לקוי באבן בדרכי השתן.....	571
פרק ד': סינדרום "זנב סוס".....	573
פרק ה': מום מולד מסוג "ספינה בפידה".....	575
פרק ו': טיפול שיניים רשלני.....	577
1. על הפיצוי לגדול ככל שהמידע שלא נמסר חשוב יותר וככל שהאינטרס הנפגע קרוב יותר לליבת הזכות ומשפיע עליה בצורה משמעותית יותר. פגיעה באוטונומיה: 10,000 ש"ח. כב' השופט א' גולדקורן.....	577
2. חוסר שביעות רצון מהתוצאה אינו מקנה זכות תביעה בנוזקין - התביעה נדחתה - כב' השופטת א' קליימן-בלק.....	578
3. שיקום שיניים - התביעה התקבלה בחלקה. פגיעה באוטונומיה: 25,000 ש"ח - כב' השופטת פ' לוקיץ.....	578
4. טיפול שיניים היעדר הסכמה מדעת ופגיעה באוטונומיה - נדחתה התביעה בטענת רשלנות, התקבלה פגיעה באוטונומיה 10,000 ש"ח - כב' השופטת א' קליימן-בלק.....	579

5. התרשלות נקודתית בביצוע. התביעה התקבלה. הוצאות רפואיות ונסיעות עבר: 4,000 ש"ח, הוצאות רפואיות ונסיעות עתיד: 40,000 ש"ח, כאב וסבל: 130,000 ש"ח - כב' השופט י' פרידמן.....	580
6. פגיעה באוטונומיה בביצוע טיפול רפואי בשיניים מצד מי שלא החזיק ברישיון לעסוק ברפואת שיניים בישראל - התביעה התקבלה. פגיעה באוטונומיה: 25,000 ש"ח - כב' השופט א' סלע.....	581
7. ערעור על פסק-דין של בית-משפט השלום בגדרו נקבעה אחריות לנזק, שנגרם למשיבה והמערערת שכנגד, עקב טיפול שיניים, שנפסק כי בוצע ברשלנות - קבלתו. כב' השופט ישעיהו שנלר, סג"נ - אב"ד; כב' השופט ד"ר קובי ורדי, סג"נ וכב' השופטת עינת רביד.....	581
8. התקנת הכתרים/גשרים - התביעה התקבלה בחלקה. טיפולים רפואיים בהווה ובעבר בסך של 76,095 ש"ח, כאב וסבל: 50,000 ש"ח, עזרת צד ג', הפסדי השתכרות ונסיעות: 1,000 ש"ח - כב' השופט א' צ'זיק.....	582
9. טיפול שיניים רשלני - דחיית הערעור - פיצויי הקיום 94,000 ש"ח - כב' השופטים ב' בר-זיו; א' קיסרי ו- ע' אטיאס.....	583
10. התובעת החלה טיפולי שיניים אצל הנתבע ובמהלך טיפול הרפואי שהוענק לה אירעו לה נזקים וחייה נפגעו, מהלך חייה השתנה - התביעה התקבלה - כאב וסבל 150,000 ש"ח, פגיעה באוטונומיה 30,000 ש"ח, הפסד השתכרות עבר ועתיד 170,421 ש"ח, הפסד פנסיה 20,450 ש"ח, הוצאות רפואיות ותרופות 8,000 ש"ח, נסיעות, הוצ' כלליות ועזרת צד ג' 2,500 ש"ח, בניכוי 195,706 ש"ח - כב' השופט א' צ'זיק.....	584
11. תביעה בגין נזקי גוף שנגרמו לו, לטענתו, בעקבות טיפולי שיניים אשר נערכו אצל הנתבע, רופא שיניים מורשה - התובע טען כי הטיפולים, אשר ניתנו לסירוגין במשך אותה תקופה ארוכה, כל פעם באזור אחר בפיו, התגלו כליקויים ורשלניים, וגרמו לו נזקים גדולים ובלתי-הפיכים, זאת ללא קיומה של כל תכנית טיפולית וללא כל הסבר.....	585
12. הנתבע מס' 1 הרכיב לתובעת תותבת בלסת התחתונה, שכלל הנראה היתה חסרת שיניים לחלוטין, בתחילת הטיפול במרפאה. התותבת נדרשה על-פי הנטען לתיקונים רבים, והשיקום הזמני שביצע הנתבע מס' 1 היה לקוי בהיעדר התאמה.....	587
13. בסיום הטיפול הנתבע (המנוח) הבהיר כי תחושת העיוות בפנים תחלוף תוך מספר שעות ונתן לו מרשם לאנטיביוטיקה. לאחר ששב התובע לביתו שם לב שפניו מעוותות, השפה התחתונה מצד ימין שמוטה והעין הימנית לא נסגרת.....	590
14. תביעה לרשלנות רפואית, שתמציתה טענות לרשלנות בטיפול הרפואי, היעדר הסכמה מדעת ופגיעה באוטונומיה במסגרת טיפול שיניים שביצע הנתבע בתובעת.....	592

15. התובע טופל על-ידי הנתבע - רופא שיניים במקצועו - במהלך שנת 2016, מחודש פברואר ועד לחודש דצמבר. מצבו הדנטלי של התובע היה ברי, ונדרש לו טיפול שכלל עקירות ושתלים בלסת העליונה ובלסת התחתונה, ושיקום על גבי השתלים. הנתבע ביצע עקירות ושתלים בשתי הלסתות וטיפול משקם (כתרים) בלסת העליונה.....	594
16. האם מותר לרופא להפסיק את המשך הטיפול עקב חוב כספי של המטופל?.....	596
17. בין אם במועד הרלבנטי לתביעה, מרפאת השיניים של התובעים בנהריה הוגדרה "מרפאה ייחודית" ובין אם "רופא הסכם", ברי כי בעת שהוצעה לכ"א מהנתבעים תכנית טיפולים אישית במרפאת התובעים בנהריה, הם היו מבוטחים בביטוח שיניים בר-תוקף, והם הביעו את הסכמתם המפורשת לביצוע תכנית הטיפול האישית שהוצעה להם במרפאה בהתאם לתנאי הפוליסה.....	603
18. בית-המשפט סבר כי טענות התובעת בדיון יסודן. תשובתו של הנתבע, כי תכנית הטיפול היא תכנית בעל-פה הינה עדות לאי-רישום תקין של רשומה רפואית. משכך, יש להעביר את נטל השכנוע אל פתחו של הנתבע.....	603
19. בפני בית-המשפט לא הונחו ראיות ממשיות שמתוכן ניתן להסיק כי חירור הכתר בוצע על-ידי ד"ר א"ק באופן הסוטה מן האופן שבו היה מבצע זאת כל רופא סביר אחר. אין חולק כי סמוך לאחר ביצוע הטיפול, לא נחזה בכתר כל סדק או שבר שהוא.....	603
20. גיליון הטיפולים של התובע מלמד כי התובע הגיע לקבלת טיפול מספר פעמים במהלך חודש פברואר לאחר קבלת התותבת הזמנית ומאז חודש ספטמבר 2020 הגיע מספר פעמים בכל חודש לטיפולים שונים עד לקבלת התותבת בחודש פברואר ועל-כן אין לקבל את הטענה כי הוא נתקל ביחס מזלזל ולא שירותי.....	604
21. בית-המשפט לא התרשם כי הנתבע התרשל בתפקידו וגם לו היה טועה בהפעלת שיקול-דעת הרי שלא כל טענות משמעותה רשלנות.....	604
22. עיון בחוות-דעת מומחה בית-המשפט מלמד, כי היא כוללת גם עלויות עתידיות של החלפת מבנים וכתרים פעם אחת בחיים - בית-המשפט לא סבר שיש לפסוק לתובעת פיצוי בגין עלות טיפול זה.....	604
23. רשלנות בטיפול שיניים - טיפול בלסת עליונה ולשם סיום ביצוע שיקום קבוע בלסת תחתונה שהחל בטיפול אצל רופא אחר.....	604
פרק ז': השתלת שיער כושלת	607
פרק ח': כירורגיה פלסטית - ניתוח פלסטי ליישור מחיצת האף	609
פרק ט': ניתוח להסרת צלקת	611
פרק י': נמק באיברו של התינוק כתוצאה מברית מילה	613
פרק י"א: חירשות	615

פרק י"ב: מחלות נפש - התאבדות	617
פרק י"ג: הולדה בעוולה	619
1. מהי הפרקטיקה הרפואית הנוהגת בזמנים הרלוונטיים לעניין ההפניה ליעוץ גנטי? - התביעה נדחתה - כב' השופט א' סטולר	619
2. "הולדה בעוולה" - נדחה - כב' השופט נ' ג'האשן	619
3. הולדה בעוולה - ילד עם תסמונת דאון - הערעור נדחה	620
4. "חיים בעוולה" - דחיית התביעה	621
5. הולדה בעוולה - ממום במערכת העצבים המרכזית	625
פרק י"ד: גידולים	629
1. איחור באבחון גידול סרטני - התביעה נדחתה - כב' השופטת ח' קיציס	629
2. התאחרות השגת אבחנה מדויקת וטיפול רפואי שגוי - התביעה התקבלה בחלקה את ההודעה לצד שלישי של הנתבעים 1-3 כנגד הצד השלישי, ומורה כי אלו ישיבו לנתבעים 1-3 25% מהסכומים ששולמו לתובעת בהסכם הפשרה - כב' השופטת י' קראי-גירון	630
3. לא נפל פגם בתהליך אבחון מחלת הסרטן של המנוח - התביעה נדחתה - כב' השופט י' קורן	630
4. התנהלות הצוות נעשתה בהתאם לפרקטיקה המקובלת - התביעה נדחתה - כב' השופטת ר' ברקאי	631
5. נזקים נזרולוגים עקב ניתוח - התביעה נדחתה - כב' השופטת ד' גנות	632
6. הסתבכות מיותרת של ניתוח להסרת גידול ממאיר במוח. דחיית תביעת התובע מחמת כלל ייחוד העילה - כב' השופטת דליה גנות	632
7. סרטן השד - המנוחה היתה נשאת של מוטצייה המגבירה את הסיכון לחלות בסרטן השד וסרטן השחלות - התביעה נדחתה	633
8. טעות באבחון גידול - תביעה נדחתה	635
9. איחור בגילו גידול סרטני - התביעה נדחתה	637
פרק ט"ו: אבחנה שגויה	639
1. אבחנה שגויה ואחריות לנזקים - התביעה התקבלה. סך הפיצוי לו זכאי התובע עומד על 1,091,119 ש"ח לפי הפירוט הבא: כאב וסבל - 200,000 ש"ח; הפסדי השתכרות לעבר - 68,620 ש"ח; הפסד השתכרות לעתיד - 607,930 ש"ח; פנסיה וזכויות סוציאליות - 84,569 ש"ח; קיצור תוחלת חיים - 100,000 ש"ח; הוצאות נסיעות וניידות לעבר ולעתיד - 20,000 ש"ח; עזרת צד ג' לעבר ולעתיד - 10,000 ש"ח - כב' השופט א' טובל	639
2. ניהול לקוי שהוביל למצב בלתי-הפיך - התביעה נדחתה - כב' השופטת ע' זינגר	639
3. איחור באבחון הנקב במעי הגס - האמנם? - התביעה נדחתה כב' השופטת מ' עמית - אניסמן	640

4. המנוחה סבלה מעצירות מתמשכת, אשר לא טופלה כיאות - דחיית התביעה - כב' השופטת בכירה ע' מרדכי	641
5. היעדר אבחון של מחלה נדירה -הערעור נדחה - כב' השופט י' עמית	642
6. סיכון מוגבר - התביעה התקבלה. פיצוי בגין נזק לא ממוני 160,000 ש"ח - כב' השופט מ' תדמור-ברנשטיין	643
7. איחור באבחון - תביעה לנזק נפשי - דחיית התביעה	643
8. היעדר אבחון נכון - התביעה נדחתה	644
פרק ט"ז: ניתוח לב	645
1. מנתח הלב הסביר - התביעה נדחתה. חרף דחיית התביעה בגין רשלנות רפואית הנתבעת תפצה את התובעים בסך של 80,000 ש"ח בגין הפגיעה באוטונומיה של המנוחה. הפיצוי ניתן לעזבון המנוחה - כב' השופטת פ' לוקיץ	645
2. הפגיעה בעצב הסרעפת היתה חלק מסיכוני הניתוח - התביעה נדחתה - כב' השופט י' כהן	645
פרק י"ז: אי-מילוי הוראות רופא המשפחה	647
פרק י"ח: ניתוח להקטנת חזה	649
פרק י"ט: נפגע גזזת	665
פרק כ': אי-אבחון	667
1. האם שומה היה על מי מהבודקים, מטעם מי מהנתבעות, להפנות את הילדה לבדיקת US או בדיקה הדמייתית אחרת, בטרם מלאו לה 6 חודשים. גיל 6 חודשים הוא קריטי לעניין סוג הטיפול שמרני או ניתוחי. התביעה התקבלה. הפסד שכר להורים - 8,000 ש"ח, עזרת הזולת - 27,500 ש"ח, כאב וסבל - 100,000 ש"ח, אובדן כושר השתכרות - 79,000 ש"ח, אובדן הפסדי פנסיה וזכויות סוציאליות: 9875 ש"ח, הוצאות: 6000 ש"ח, סה"כ: 230,375 ש"ח - כב' השופט י' גזית	667
2. לא היה באי-אבחון השבר בחדר המיון משום התרשלות של רופאי בית-החולים - התביעה נדחתה - כב' השופט ש' משה מזרחי	667
פרק כ"א: ניתוח עיניים	669
1. הוכח קיומו של קשר סיבתי בין מעשיו ומחדליו הרשלניים של הצוות הרפואי בב"ח לבין הנזק שממנו סובל התובע. התביעה התקבלה - הפסדי שכר לעבר 50,000 ש"ח, הפסדי שכר לעתיד 475,500 ש"ח, הפסדי פנסיה 63,000 ש"ח, הוצאות רפואיות ונסיעות 10,000 ש"ח, עזרת צד ג' 30,000 ש"ח, כאב וסבל 100,000 ש"ח, סה"כ: 728,500 ש"ח - כב' השופטת א' אבו-אסעד	669
2. איבוד ראייה בעקבות ניתוח - התביעה התקבלה בחלקה, 200,000 ש"ח - כב' השופט ש' משה מזרחי	670

3.	מהי הסיבה לעיוורונו של התובע בעינו הימנית. התובע טען, כי הדבר נגרם בשל הטיפול הרשלני שהוענק לו בבית-החולים - התביעה נדחתה	671
	- כב' השופטת תמר בר-אשר צבן	671
פרק כ"ב:	התפרצות מחלה אוטואימונית	673
פרק כ"ג:	מעקב לאחר ניתוח	675
פרק כ"ד:	ניתוח מיותר	677
פרק כ"ה:	נפילה ומוות באשפוז	679
פרק כ"ו:	האם הנתבע אכן ניתח את התובעת?	681
פרק כ"ז:	אובדן אצבע	683
פרק כ"ח:	הסרת כיס מרה	685
1.	התרשלות במהלך ניתוח. התביעה התקבלה. הפסדי שכר 30,000 ש"ח, הפסדי פנסיה 3,750 ש"ח, נזק לא ממוני 130,000 ש"ח, הוצאות ועזרת הזולת 50,000 ש"ח - כב' השופט הבכיר ע' עאסי	685
2.	במהלך ניתוח להסרת כיס מרה חתך המנתח בטעות את צינור המרה המשותף - התביעה נדחתה - כב' השופט י' קורן	686
פרק כ"ט:	ניתוח אף	689
פרק ל':	אשפוז לקוי	691
פרק ל"א:	דחיית טענת התובע כי היה על הנתבעת לנתחו מיידי	693
פרק ל"ב:	ניתוח ירך	695
פרק ל"ג:	טיפול בשיער בליזר	699
פרק ל"ד:	הרדמה	701
פרק ל"ה:	מחלת האורטיקריה	703
פרק ל"ו:	כירורגית כלי דם	705
פרק ל"ז:	קרע בגיד אכילס	707
פרק ל"ח:	ניתוח - ברך שמאל	709
פרק ל"ט:	ניתוח בקע מפשעתי	711
פרק מ':	כריתת תוספתן	713
פרק מ"א:	חיסון נגד שפעת	715
פרק מ"ב:	השתלת כבד - רשלנות בניתוח	717
פרק מ"ג:	תמצית הלכות פסוקת בעניינים שונים	719
1.	פגיעה באוטונומיה של הרצון	719
2.	הפרת חובת הגילוי	719
3.	האירוע המצער נגרם בנסיבות שלא ניתן היה לצפותן או למונען וכן כי הנתבעת נקטה בכל האמצעים הסבירים שהיו ברשותה למנוע נזק כזה	720
4.	טענת התובעת כי היא זכאית לפיצוי, נוכח העובדה שבוצע בה טיפול רשלני, שגרם לה לנזק וכן לפגיעה באוטונומיה	721
5.	בכל הקשור לטיפול בלסת התחתונה על-ידי הנתבע יש לייחס לו התרשלות שגרמה לנזק	721

6.	לא נמצא טיעון בהיר בנוגע להתרשלות של מי מהנתבעים	722.....
7.	בקשה לפסלות מומחה שזהותו נקבעה על-ידי בית-המשפט בתביעת	
723.....	נזקי גוף - רשלנות רפואית	
8.	ביקור חולים מחוץ לשעות	724.....
9.	היעדר הסכמה מדעת או הפרת חובת הגילוי, הינם "שני צדדים של	
	אותה מטבע", שהרי הסכמה מלאה מדעת יכולה להינתן רק כשמלוא	
	המידע אודות הטיפול והסיכונים האפשריים נמסר למטופל, מלוא	
	המידע מאפשר קבלת הסכמה מדעת, וההיפך. בהיעדר מידע מלא, לא	
725.....	ניתן לקבל הסכמה מדעת	
10.	היעדר עילה משפטית לחייב את הנתבעת בפיצויים	725.....
11.	האם עלה בידי התובעת להוכיח כי הנתבע לא יידע אותה אודות	
	הסיכונים ותופעות הלוואי באופן שפגע בהסכמתה מדעת	
726.....	לניתוח?	
12.	התנגדות הנתבעים לראיה שהגישו התובעים בטענה של היעדר	
728.....	קבילות	
13.	פגיעה באוטונומיה וזיוף רשומה רפואית	729.....
14.	נתבעת 1 הפרה את חובת הגילוי אודות סיכון נשירת השתלים	
	לתובע ולא הביאה לידיעתו טרם הטיפול את הסיכון של אי-קליטת	
730.....	השתלים ונשירתם בכלל ובהיותו אדם מבוגר ומעשן	
15.	האם המשיבה מסרבת למסור ללקוחותיה את תוצאות בדיקת	
730.....	ראיה שערכו, על-אף שגבתה מהם תשלום עבור ביצוע הבדיקה?	
16.	בקשה לאפשר לאב ללוות את העותר 1 בבדיקה הרפואית מושא	
731.....	העתירה	
17.	לא נמצא טעם מבורר, מדוע לא הלכה המערערת בדרך המלך, ופנתה	
	תיכף ומיד ל"גורם מאשר" בהתאם להוראות הנוהל, בטרם הגישה את	
731.....	עתירתה	
18.	האם היה מקום לבצע בדיקת CT לתובע, מיד עם הגיעו לחדר המיון	
732.....	בביה"ח, או בשלב אחר, בטרם חלה ההידרדרות במצבו?	
19.	האם יש לחייב את התובעת לבצע בדיקת רנטגן כדרישת המומחה	
733.....	הרפואי מטעם הנתבעות 2-5 לצורך השלמת חוות-דעתו?	
20.	המשיבה נהגה שלא בתום-לב, בכך שהתנהלותה מול המבקשת	
	לכאורה לקתה בכשלים ואינה עונה על הנדרש ממרפאה המקנה	
733.....	שירותים רפואיים בתחום הפוריות	
21.	חובת הגילוי, לרבות מכוח חוק זכויות החולה והפסיקה, לא	
	משתרעת על בדיקות שהוכח שלא היו רלבנטיות או שלא היו אפשריות	
734.....	או שלא היו יכולות לסייע	
22.	המנוחה לא קיבלה את מלוא המידע הדרוש לצורך קבלת הסכמה	
734.....	מדעת עובר לשני הניתוחים וכי חובת היידוע כלפיה הופרה	
23.	הפרת החובה לקבלת הסכמת המטופל	735.....

24. החתמתו על טופס הסכמה ביום הניתוח לא הפרה את חובת הידוע.....	736
25. חובת שימור ראיה והחלת דוקטרינת "הנוזק הראייתי" במקרה שחובה זו הופרה.....	737
26. האם יש לחייב את שירותי בריאות כללית בתשלום פיצויים לתובע בגין היעדר הסכמה מדעת?.....	738
27. "הולדה בעוולה".....	739
28. חובת הגילוי היא חובה עצמאית החלה על המטפל, ואף מבלי לבחון את איכות הטיפול בתובעת.....	740
29. בית-משפט רשאי לאסור כל פרסום בקשר לדיוני בית-המשפט, במידה שהוא רואה צורך בכך לשם הגנה על בטחונו של בעל דין, עד או אדם אחר ששמו הוזכר בדיון או לשם מניעת פגיעה חמורה בפרטיות של אחד מהם.....	741
30. האם התקיימו בנסיבות דנן התנאים להיפוך נטל השכנוע?.....	742
31. חסר ברשומה הרפואית.....	742
32. מה דינו של מסמך סיכום טיפולים פסיכולוגיים, ואם מדובר במסמך שמותר להביא בפני מומחה מטעם בית-המשפט בהליך המתנהל לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים?.....	743
33. הגבלת היקף תצהירו של המבקש.....	743
34. בקשת התובעים לעיין במבחנים הדיאגנוסטיים שבוצעו לתובע במסגרת הטיפול והאבחון אצל הנתבעת.....	744
35. לא ניתן לקבוע, בוודאות כי אכן הסכמת התובעת ניתנה כהסכמה מלאה.....	745
36. החובה לנהל רישום רפואי שלם ומפורט היא גם חובה חקוקה.....	746
37. קבלת טענת התובעת כי יש למנות את תחילת מירוף ההתיישנות רק החל מפברואר 2014, כיוון שבאותה עת נודע לתובעת על הוראת סעיף 13 לחוק זכויות החולה, ירוקן מתוכן את ההתיישנות שנקבעה בחוק.....	747
38. הסברים בעל-פה בדבר הסיכונים וסיבוכים הכרוכים בניתוח.....	748
39. האם ניתנה הסכמתו של התובע לניתוח?.....	749
40. בקשה לקבלת התיק הרפואי של המנוח המוחזק בידי הנתבעת.....	749
41. סירוב ההורים למתן חיסון טטנוס לקטין.....	750
42. התובע לא קיבל כל הסבר בנוגע למהות הטיפול, מטרתו, סיכוניו וסיכויי הצלחתו, לרבות החלופות הקיימות לטיפול ומשכך גם לא נתן הסכמה מדעת כדרישת החוק והפסיקה.....	751
43. התובע הוחתם על טופס לאקוני שלא כלל הסברים.....	752